DISPUTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

CANALIS ALIMENI SCIRRHO.

DISPUTATIO MEDICA
INAUGURALIS,

DE

CANALIS ALIMENTI SCIRRHO:

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

EX AUCTORITATE REVERENDI ADMODUM VIRI,

D. GEORGII BAIRD, SS. T. P.

ACADEMIAE EDINBURGENAE PRAEFECTI,

NECNON

AMPLISSIMI SENATUS ACADEMICI CONSENSU, ET NOBILISSIMAE FACULTATIS MEDICAE DECRETO,

Pro Gradu Doctoris,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS,

ERUDITORUM EXAMINI SUBJICIT

GUALTERUS S. MORSON,

MONTSERRAT;

SOCIET. MED. REG. EDIN. SOCIUS.

Kalendis Augusti, horâ locoque solitis.

EDINBURGI:

EXCUDEBAT JOANNES MOIR.

1821.

VIRO SPECTATISSIMO

MORGAN HARRIS, M. D.

HAUD MINUS

VIRTUTIBUS, QUÆ GENUS HUMANUM ORNANT,

QUAM

INGENIO, RERUMQUE NATURÆ SCIENTIÆ

INSIGNI,

HANC DISPUTATIONEM

SUMMA OBSERVANTIA

D. D. C.QUE

AUCTOR.

VIRO OPTIMO

JOANNI TURNER,

ARMIGERO,

COLLEGII REGII CHIRURGORUM EDINENSIS

SOCIO,

NECNON

AB EODEM PROFESSORI CONSTITUTO

ARTIS MACHAONIAE PERITISSIMO

ACERRIMO INGENIO DONATO

SUISQUE OMNIBUS CARO,

HAECCE, QUANTULÆCUNQUE SINT,

AMICITIAE IN MEUM COLLATAE

MFMOR,

ANIMO GRATISSIMO

SACRAT,

GUALTERUS S. MORSON.

VIRO AMICISSIMO

DAVIDI HALL,

ARMIGERO, LONDINENSI,

AUCTOR.

Tibi, Vir honoratissime; ob curam fere paternam, quâ me fovisti, grates persolvere dignas vix opis est meae. Quantulaecunque tamen sint hâe studiorum primitiae, animo lubenti et gratissimo, eas tibi sacravi: quas, indignas sanè, accipias oro. Diu coeli luce et spiritu perfruaris, tuis omnibus reique publicae decori et utilitati plures annos vivas, auraeque tibi faustae semper afflent, Deum optimum maximum oro.—Vale.

Edinburgi: Kalendis Augusti,
A. S. H. MDCCCXXI.

DISPUTATIO MEDICA,

DE

CANALIS ALIMENTI SCIRRHO,

QUÆDAM

COMPLECTENS.

AUCTORE GUALTERO MORSON.

PRÆFANDA.

Quamvis innumera fere adversae valetudinis genera homines plectere et absumere consuerunt, vix ulla tamen non ad catervam duplicem referri posse videntur. Alia nimirum acuta pede citissimo invadunt, notis acerbioribus denunciantur, actiones vitae necessarias laedunt; ideoque salute aut morte celeriter finiuntur. Alia contra vetusta tarda

et per insidias obrepunt, nec rarò aliquamdiu vel peritissimos ludunt; vitamque miserrimam reddunt, etsi non protinus extinguunt; demum profecto serius ocyus, occisura. Quanquam fateri liceat, utraque acerrimun Medicorum Studium desiderare; Scire tamen oportet, solertiâ et curâ potissimum opus esse, quo ritè perspiciantur vetustiora morborum genera. Multa enim ex iis non solum intimis corporis penetralibus inhaerent. Verum etiam diu obscura signa sibi praeferunt: quò fit ut inexpertus facile errare possit, exinde curationem perniciosam secuturus. Acuta autem mala notis satis evidentibus cognita rarius fallunt; ratioque curandi idonea multo frequentiùs patet. Quidam vetustiorum, ut opinor, morborum aequo minoris apud medicos habiti sunt: cum verò permagni interesse duco, ut eorundem sedes, causae et curationes patefiant; unum, luctuosissimum sane, selegi, de quo, summos medicinae honores ambiturus, pauca conscriberem: Ventriculi nempe maximeque Pylori Scirrhum. Neque de intes-

tino eodem vitioso silere consilium est. Haud equidem profiteor novâ me luce hoc malum exitiosum, initio obscurum, nec alienis absimile clarare posse. In animo est, non nisi cognitu dignissima ad hoc argumentum grave pertinentia, quae nuperi, et praesertim Monro Tertius, ediderint, proferre: quo scrutatores feliciores tanti et tam crudelis morbi admonerem, atque ad altius indagandum impellerem.

Ea vox "Schirrus" idem fere significat, quod Latina ista "durus" quâ ideo Medici non rarò usi sunt, ad omnigena tubera dura designanda. Quum vero causae plures inter se diversae viscera durare et amplificare possunt, unum nomen perperam omnia mali hujusmodi complecti manifestum est. Tanta enim est vis consuetudinis, ut demum omnia mala eodem nomine donata, quantumcunque invicem discrepent, unius generis esse judicemus. Hoc incommodum exemplis illustrare facile est; durities ista jecinoris, quae toties ebriosis contingit, à pleris-

que Medicorum *Scirrhus* nominatur: quo ipsissimo etiam nomine indicare solet ventriculi malum nunc persequendum. Hi tamen morbi omnino dissimiles inter se neque causas, nec fines, nec curationem easdem agnoscunt. Quod cum res ita se habet hanc vocem "Scirrhus" simile angustiori continere opus est; ita ut idem semper mali genus denotet. Quum igitur longè saepius tuber istud durum et dolens, quod in *Cancrum* abire consuevit, hoc nomine insigniter, satius esse nobis videtur, ut nullum aliud vitium amplectatur Scirrhus, ita definitus, glandulas pene unicas aggreditur; neque has omnes pariter: at potissimum secretrices, nimirum mammas, testes, prostratam, &c. partesque glandibus mucosis crebrioribus instructas: quales sunt cardia, pylorus, anfractus coli, rectum, os uteri, &c. sequitur ut haecce praefatus, ad rem propositam aggrediendam transeam.

DE SCIRRHI PYLORI NOTIS.

Etiamsi nulla ventriculi pars Scirrhi immunis esse potest, pylorus tamen prae aliis ei patet, prae causis mox exponendis. Cuicunque sedi inhaereat, cursus ejus in partes duas dividitur: quarum prior signa Scirrhi ipsius, id est, inflammationis lentae suique similis; altera vero *Cancri*, id est exulcerationis demum secutae, complectuntur. Monroi Tertio sane assentior, professo hoc malum *pyloro* infestum recte in tres diduci partes: sic ut prima notas Scirrhi ineuntis amplectatur; secunda, eundem confirmatum, manuque contrectante detegendum exhibeat; tertia, vera signa cancri sibi praeferat.

DE PARTIS PRIMAE SIGNIS.

Tarde et pedetentim hic morbus aggredi solet: multo saepissime senioribus et leucophlegmaticis accidit. Vires animi et corporis languent, vultus pallet, potiusque luridus squalet: oculi nitoris expertes mentem habetatam et moestam denuntiant. Omnes pene notae Dyspepsiae propriae infelicem plectunt; scilicet, cibi fastidiuntur et evomuntur: dolor et ardor ad ventriculum relati urgent: modo inflatio et ructus vexant: alvus varià est, modo cita, modo coacta. Praeter haec notatù dignissimum opinor, cibos sesquihorâ, bihoriove postea evomi, quam sumpti fuerint, necnon dolorem ventriculi continenter cruciare, accepto cibo, premente manû, augendum: corpus porrò aliquantum emacrescere. Quamdiu mala jam proposita perseverent, dictù paulo diffi-

cilius est, eo quod hic morbus jam iniens perobscurus non multum Dyspepsiae discrepat. Veri est simile aegrum ita, ut supra retuli, plures hebdomadas se habere posse.

DE PARTIS SECUNDAE SIGNIS.

Demum non solum mala descripta ingravescunt, verum insuper alia signa nascuntur morbi urgentis naturam clarius insignitura. Corpus multo magis tabescit; vultus non solum luridus expallescit, sed etiam extenuatur: oculi lapsi quasi sidunt. Eo sane nunc marcet totum corpus, eoque ingravescit morbus, ut pylorum durum et ampliatum manu premente, medico sentire liceat. Nec vero semper sedi solitae inhaeret; at saepe suo nutu deorsum ad umbilicum usque, vel infra, fertur, impositâ manu percipiendus. Ubicunque ventris situs sit nunquam non manu, aut quovis alieno oppressus gravius

dolet: quod si ad umbilicum descenderit, nosse juvat, quoties cibus ingeritur, aliquanto eum elatiorem protinus fieri. Miser noctu vigilat, certeve parum dormit; acor ventriculum plectit, ardoris sensum illaturus. Nausea et vomitus magis quam antehac cruciant; nec rarò evomitur cibus crudus, vix nempe mutatus, pituitâ acida mistus. Alvus inter haec, fere pigra est; dejectiones atrae sunt et male olent: Scire autem licet hasce, qualescunque sint, semper parcas esse. Nunc tandem cor et arteriae multum affici coeperunt: hae scilicet languidiùs et citius quam fert natura saliunt circiter XC^{ies} Cies vel CX^{ies} quoque LX^{ma} horae parte. Quidam hoc morbo tentati nunc in latus dextrum facilius quam laevum decumbunt.

DE PARTIS TERTIÆ NOTIS.

TANDEM, ad ultima ventum esse testantur omnia mala supra comprehensa acerbiora; dolor praesertim cruciantissimus et quasi urens; atque Febris hectica. Nunc cibus acceptus dolorem insigniter exasperat, et impatibilem reddit; protinusque respuitur. Sordes atrapici vel choavae baccis exustis et tritis similis cum cibo evomitur; deorsum quoque excernitur natura istius modi. Interdum cruor ipse coactus frustis membranae ventriculi intimae rosae, vomitû ejicitur. Quanquam, Febris hectica nunc miserum sudoribus macerat, haud tamen alvus fusissima exercet. Denuo mors exoptanda tot tantasque aerumnas finit; modo pedetentim, alias subito.

DE CARDIAE ET PARTIUM EI VICINARUM SCIRRHI SIGNIS.

CARDIA partesque vicinae citra et ultra eam haud raro in Scirrhum incidunt. Signa quae hoc malum luctuosum denuntiant, vix eandem distributionem, quam Scirrhi Pylori propria, rectè accipiunt. Interdum sane homo inediâ confectus ante absumitur, quam exulceratio supervenerit. Missâ igitur ordinatione istâ signorum, ea exponere nitar.

Ad Senem jam vergentes, languidique et pallidi prae aliis huic malo, haud secus atque Scirrho Pylori, patent. Vires Ciborum concoctrices ab initio ipso dilabuntur, alvusque torpet. Serius ocyus, dolor ad os ventriculi superius, id est, cardiam, relatus torquere coepit; maximèque inter

devorandum. Concreta omnia ingurgitari nequeunt. Summum movent cruciatum; motû abnormi quae fibrarum rejicienda. Neque aeger facile bibit, potus scilicet acceptus gulae aliquamdiu inhaeret; eandem distendit hominique strangulationem minitatur, denuò, motu abnormi moliente, subito pernares et os rejiciendus. Magna copia sic expulsa, aeger plurimum levatur; et pars reliqua tarde, nec sine murmure ventriculum petit. Cardialgia multum et crebro vexat; homo graviter singultit. Corpus quam celerrimè tabescit: manû autem impositâ, tumor non percipi consuevit. Vomitu non raro ejicitur quae pars ciborum ventriculum odit. Morbo ingravescente, et inveterascente, sanies foeda cum cibo evomitur; et mala febris hecticae propria superveniunt. Plerique tamen hoc diro morbo tentati inediâ consumpti pereunt; quâ profecto vires in tantum saepe dilabuntur, ut paucis diebus ante spiritum extremum loquendi, imo vero, vocis edendae, facultas deficiat. Quidam torporis sensum ad intes-

testina referunt, Paralysi orto haud absimilem. Nonnullis hoc malum à Cardiâ orsum sensim ascendit; gulamque eò coarctat ut tandem cibi accepti pharyngem transgredi nequeant. Notatû dignum est nonnullis spasmum fibras oesophagi simul angustare. Quippe qui, etsi continenter vorandi difficultate vexentur subinde tamen multo difficilius glutiunt: sibique mox strangulandi videntur.

Praeter notas cardiae vitiosae, jam propositas, Scirrho, nôsse juvat, instrumentum quod vernacule "Probang" nominatur, immissum ad ventriculum usque descendere non posse; et ita quodammodo morbi naturam illustrare.

DE SCIRRHO INTESTINI AFFECTI NOTIS.

Intestinum crassius longè frequentius quam tenuius in hunc morbum incidit; quippe quod glandulis multo magis abundat. Potissimum vero implicari solent, caput caecum coli, et rectum. Cuicunque parti intestini malum insideat, multa signa communia et perpetua urgere consuerunt: nimirum mens demissa, vultus luridus, vires labefactatae, et ciborum concoctio mala.

Dolor acutus manu prementi auctus, alicubi ventris torquet, ibidem tuber dolens contrectari posse solet, et aeger aëra intestino inclusum partem affectam tarde, difficulter, sibiloque edito, permeare sentit. Neque vero haec signa ipsissimam sedem satis illustrant; intestinum enim admodum est anfractuosum; ita ut duae partes ejus,

inter se diversae, eandem fere regionem occupent. Siquidem liquores per anum injecti vix partem vitiatam transgredi possunt, manifestum est hanc ano tanto propiorem esse, quanto minus liquoris ingressum fuerit; et exinde mali sedem aliquando patescere. Hic morbus lento progreditur passu: Sub initio cupiditas dejiciendi crebrior exercet: Dejectiones autem parcae sunt, tenuiores quam fert natura, è stercore liquidiori, pituitâ spumante et cruore compositae. Simul atque homo eo marcuerit, ut tuber dolens, de quo jam retuli, persentiri possit: arteriae concitari, et aequo citius micare coeperunt. Denuo intestinum eo angustatur, ut non nisi pauxillum stercoris excernatur, venter intumescat, dolor admodum increscat, vomitus crebrior plectat et tandem cibus omnigenus protinus respuatur. Mors tantis miseriis finem imponit; aut inediâ absumptura, aut Cancro Febrem hecticam lethalem illaturo et intestinum erosuro. Notae suprà dictae aliquam partem coli laborare testantur. Quod si rec-

tum hoc malo conflictatur, signa quaedam propria, ad mali sedem referenda, nascuntur: mingendi difficultas et dolor cervicis vesicae plectunt. Doloris et molestiae sensus ibidem continenter exercet, equitando et ambulando auctus. Stercus dejicitur solito parcius et angustius: modo, sphinctere admodum contracto, nihil, nisi pituita foeda, excernitur. Desidendi cupiditas est frequens, et inter dejiciendum aeger multum cruciatur, praesertim, quoties ista foeda sanies emittitur. Digitus vix in rectum, coarctatum scilicet immitti potest. Demum, infelix absumitur, aut propter alvi dejectionis omnino suppressas, ideoque cibum non rite concoctum, et corpus non alitum; aut subinde, intestino roso, propter tympanitem vel inflammationem peritonaei illatam.

DE SCIRRHI PYLORI, &c. EVENTU.

Lugendum est Scirrhum, cuicunque sedi inhaereat, arti medicae medicabilem non esse: aliter tamen alibi situs mortem adsciscit homini pro partis affectae officio. Si in pylorum incumbit, triplici ratione occidere posse videtur: quidam nimirum antea pereunt, quam ad carcinoma ventum sit; viribus nempe cibi concoctricibus dilapsis, ideoque corpore extenuato, roboreque penitus contrito alii, carcinomate illato, ob dolorem impatibilem et febrem hecticam exinde oriunda, succumbant. Denique nonnullos fluxus sanguinis intra ventriculum enecuit, praeter caeteras lethi causas supra comprehensas; id est, sanies acerrima ulcere genita arterias, venasque ei proximas exedit. Scirrhus cardiae simili ratione miseros, quos tentat absumit. De scirrhi intestino infesti exitu, jam satis diximus.

QUAE SECTO CADAVERE DEPREHENDANTUR.

Cadavere secto cujusvis scirrho pylori absumpti, haecce praeter naturam oculis patere solent: os pylori aequo angustius est: modo vix, aut ne vix quidem hiat. Tuber cui nomen scirrhus, ubicunque situm sit, è glandibus mucosis induratis et ampliatis incipere videtur; deinde tela reticulata, quae membranam mucosam musculosae adnectit, fit densior, crassior, subflava et fibrata. Membrana extima è peritonaeo deducta durior et penè cornea esse consuevit. Membranae musculosae fibrae tantum non evanuerunt, naturis cartilagineis invicem disjectae. Rugae membranae intimae grandiores et crassiores esse conspiciuntur. Haec omnia pyloro, haud aliter atque aliis partibus Scirrho implicatis eveniunt: quo fit, ut valde crassescat. Ventriculus ipse multo grandior est quam ex consuetudine: nosse

quoque juvat, quacunque pars canalis alimenti Scirrho aliove vitio coarctetur, citeriorem partem tumefieri, ulteriorem vero exiliorem esse. Pyloris gravior et auctior suo nutu deorsum fertur, haud raro ad umbilicum usque, vel infra. Glandes lymphatici arcui ventriculi minori inspersae fere induratae reperiuntur. Aër mali generis ventriculum distendere consuevit; saniesque atra, pici haud absimilis faciem ejus interiorem inquinat, si cancer mortem antecesserit, parietes apud pylorum, hic illic exesae apparent: imo vero interdum foramen praeter naturam patet. Intestinum tenuius multo frequentius tantum non inane est.

Cardia Scirrho tentata easdem fere notas, quas pylorus, patefacto cadavere sibi praefert; hoc sane cardia proposito morbo plexa pyloro vitioso discrepat: quod, illâ laborante, gula ultra debitum amplificatur, ventriculus contrahitur, et pene vacuus est; hoc contra implicato, ventriculus grandior, intestinum tenue perexiguum fit. Intestinum

Scirrho tentatum eadem signa quae cardia et pylorus oculis exhibet: haec ideo memorare supervacuum judico: Parietes vitiatae partis modo pollicem unum crassi inveniuntur. Intestinum citra hanc latius, ultra autem, angustius quam valetudine integrâ, esse solet. Non raró si carcinoma graviter exulceraverit, intestinum cum visceribus propinquis, praeter naturam, committitur; scilicet colon, ubi se arcuat, cum ventriculo, rectum cum vesicâ apud mares; aut idem cum vaginâ, muliere aegrotante: quo fit, ut modo stercus evomatur, modo urina cum stercore dejiciatur. Quos tympanites paulo ante mortem tumefecit, iis, cadavere secto, intestinum diruptum penitusve exesum apparuit.

DE DIAGNOSI.

Quoniam Scirrhus Cardiae non solum mala gravissima et propria excitat, verum etiam, homine adhuc spirante, clare, ut opinor, instrumento idoneo demisso, retegitur: non opus esse videtur, ut alte inquiratur, quo facto ab aliis morbis discerni queat. At vero Scirrhus Pylori longè aliter se habet: mali enim sedes aliquamdiù latet, tactu haud deprehendenda: non pauca etiam ex ejus signis aliunde, quoque scilicet ex debilitate ventriculi solâ, enasci possunt: proximum est igitur, ut quaeramus, unde patescat, inter principia Scirrhus ne Pylori an Dyspepsia aliquem torqueat. Juventâ florentes, temperamento sanguineo praediti, atque ad arthritidem propensi, prae aliis Dyspepsia idiopathicâ, id est infirmitate ventriculi vexantur; contra, Scirrhus, sive Pylorum sive aliam sedem occupat, Seniores, malo habitu affectos, leucophlegmaticos, aggredi mavult.

Illa sensim, annis increscentibus, mitescere consuevit: hic autem indies ingravescere pergit. Haud sane ignoro Pylorum Scirrho vitiosum initio omnia fere mala quae definitio Culleniana Dyspepsiae complectitur, facessere: quaedam vero ex his ipsis acerbiora Scirrho quam ventriculi debilitate tentatis accidunt. Exemplo sit dolor: qui, pyloro affecto, continenter saevit, prementeque manu increscit: spasmo autem gignitur Dolor Dyspepsiae proprius; quippe qui non assiduus est, pressoque ventriculo mitescit. Dyspepticus non semper cibi fastidiosus est; at interdum edacior; morbo autem, de quo agimus, urgente, nausea cibique fastidium perpetuo angunt. Cui subest Dyspepsia, is non semper vomitu plectitur; neque hoc signum certâ lege regitur: contra, Scirrho Pylori aegrotus, bihorio post cibum sumptum, evomere consuevit. Huc accedit eundem multo citiùs et magis tabescere, quam Dyspepticum; alvumque ei longe tardiorem esse, multo, pertinaciùs obniti medicamentis, multoque parcius excernere. Demum, simul

atque, Pyloro amplificato, et corpore emacrescente, tuber durum contrectanti medico patet, dubitandum non esse satis constat.*

Quamvis Scirrhus intestini notas sibi praefert satis conspicuas, fieri tamen potest ut rei medicae imperitus haemorrhoidem ei subesse injuriâ credat, quem rectum Scirrho vitiosum plectit. Nosse igitur juvat, partem intestini recti, quae duos vel tres pollices ano distat, Scirrhi fere sedem esse; hunc porrò ibi ambitui toti intestini pariter contingere; contrà haemorrhoidem non prius gravem inferre molestiam quam tubercula prominurint.

---

* Si Pylorus, prae aucto pondere, suo nutu deorsum feratur, tuber exinde constituitur, uti jam retuli, umbilico propinquum; quod inexpertus calculum esse intestino infixum judicare potest. At vero idem esse Pylorum sedi dimotum, docent caetera indicia morbi propositi, dolorque presso tubere intentus, citra colicae calculosae notas proprias.

DE CAUSIS.

Causas morborum auctores triplices proposuerunt esse nimirum, abditas, sive proclivitatis genitrices; evidentes, sive excitantes: nec non continentes. De quarum sin gulis, quod ad Scirrhum, disputandum.

DE CAUSIS ABDITIS.

Multi contendunt Schirrhum esse hereditarium; vel haereditate quasi à parentibus ad natos transferre. Qui recte indicasse videntur, si profecto ullum genus valetudinis adversae, quod propriam corporis indolem affectat, idcirco haereditarium nominari oporteat. Non enim dubitari potest temperamento leucophlegmatico praeditos, prae aliis schirrho esse opportunos. Ne multa igitur, usu docemur causas ejus abditas esse

temperamentum jam relatum, corporis habitum malum sui similem, aetatemque provectiorem. Cardia, pylorus et intestinum crassius, magis quam aliae partis canalis alimenti, huic malo patent: eo quod glandibus mucosis sede ejus praecipuâ, scatent: quinetiam, ora duo ventriculi ad idem propensiora sunt, quod aliena irritandi potentia eadem, prae angustiâ, potissimum laedunt: quod porro, fibris motricibus crebris et fortioribus instructa, facile, admotà noxâ irritatrice, spasmo coarctantur.

DE CAUSIS EVIDENTIBUS.

Irritamenta parti admota causae sunt Scirrhi Excitantes. Haec vero, pro mali sede, differre manifestum est. Muliere scilicet, cui causae abditae contingunt, uber ictu violatum, vestitu arcto pressum, aut motu brachii vehemente et crebro irritatum, in Scirrhum incidet; praeter alias causas, quas

hic memorare non opus est. Quod ad Scirrhum pylori ventriculi inflammatio praegressa, Dyspepsia diutina, epigastrium, ictu aliove impetu alieno laesum, cibus concoctu difficilis, potus meraciores largius et saepius ingurgitati, epulae cautiores; acria demum omnigena ingesta, opportunos hoc diro morbo implicare poterunt. Scirrhum cardiae causas agnoscere, easdem, iisve consimiles, in aprico est, nec vero celandum causam ipsissimam subinde minus perspicuam esse. Enteritis praegressa, alvi pigritia, colica, acria intestino infixa, Dyspepsia, et alia noxae istiusmodi Scirrhum intestino inferre solent; homine nimirum jam opportuno.

DE CAUSA CONTINENTE.

Siquidem Scirrhus ab irritamentis excitari et in exulcerationem sui similem abire, solet: quum dolorem parte affectâ oppressâ intentum sedantibusque et exinanientibus fere

mitigatum progignit; perhibeo causam ejus continentem esse "inflammationem lentam "suique similem, glandibus initio, dein vicinis partibus infestam; necnon in carcinoma desituram."

DE SIGNORUM RATIONE.

Quod ad signorum rationem attinet, in animo est Scirrhi Pylori indiciis potissimum insistere.

Omnes ferè Dyspepsiae notae hoc vitio enascuntur, eo quod, pyloro coarctato, cibus aequo diutius in ventriculo commoratus, fermentescit. Verique est simile fibros hujus visceris, simul imbecillas, operam eòdem collocare. Dolor assiduus premente quovis exasperatus urget; quod Scirrhus inflammatio est sui similis. Vomitus bihorio post cibum sumptum accedit; quia actione chymi confectrice tunc finitâ, fibrae ventriculi

motrices duodeno cibum tradere nituntur: qui, ore coarctato, transeundi impotens detinetur; tantumque irritat, ut vomitu demum ejiciatur. Homo marcet, alvusque pigerrima fit quod ciborum non nisi pauxillum intestino committitur: Siquidem quam plurimum vomitu respuitur. Conjicio porro minus fellis secretum, quam fert natura alvum hic tardare. Id genus ulceris, cui nomen carcinoma, saniem acerrimam et corruptissimam excernit. Haec nervos partis insigniter irritat; quo fit, ut dolor ingravescat et urens quasi saeviat, exulcerato pyloro. Eadem resorpta febris hecticae demum illatae est genitrix. Denique sordes pici similis utraque viâ excretâ, è sanie jam proposita et cruore simul mistis constat: ab illa enim vasa exesa hunc profundunt. Haud opus esse videtur ut amplius de signorum ratione disputem. Quae enim jam memini, satis notas Scirrhi, cuivis alii sedi inhaerentis, illustrabunt.

DE CURATIONE.

Scirrho Pylori urgente, curatio hisce consiliis exequendis continetur: nimirum, oportet, I. Notas Dyspepsiae lenire. II. Scirrhum, si equidem fieri possit, resolvere: certeve progressum ejus sedare. III. Viribus lapsis succurrere.

I. Quo notae Dyspepsiae mitigentur, opus erit vomitum semel radice callicoccae ipecacuanhae aut sulphate zinci, et postea dejectionem, submuriate hydrargyri et radice convolvuli jalappae, vel salium quovis mediorum et infuso foliorum cassiae sennae moliri. Alvus equidem assidue medicamentis purganda et interdum ducenda erit, quippe quae tardissima est. Si ventriculo et intestino ita rite expurgatis, vomitus torquere non desinat, consopiendus est citrate potassae, inter effervescendum ingesto, vel aethere sulphurico opio adjecto; vel

naturis aromaticis. Cardialgia sub-carbonate potassae vel sodae, aut magnesiae ejusdemve carbonati cedet. Inflatio, si vehemens, paucis guttis cujusvis oleorum volatilium, vel pauxillo aetheris sulphurici sedabitur. Dolor narcotica ingeri postulat: qualia sunt opium, (quod caeteris longe antecellit,) hyoscyamus niger, conium maculatum et lactucarium.

II. Quo Scirrhus (inflamatio sui similis) resolvatur certeve eo debelletur ut exulceratio serior sit remediis inflammationi sedandae idoneis utendum: At vero infirmitas medicum hanc curationem acriter persequi non sinit. Si pars affecta pressa multum doleat, hirudinibus impositis opus erit; necnon cutem summam ibidem unguento tartratis antimonii exulcerare juvabit. Eodem spectabit alvum purgare et ducere, aegrumque victu simpliciter praeparato, concoctu facili et blando alere; nimirum, lacte ovis crudis, jusculis saturioribus, carne bovillâ assâ vel elixa, parcaque. Evitanda potus

meraci, (ni consuetudo praegressa eos concedi postulet) condita omnia, salsamenta: certeve, non nisi parcissime danda. Quicquid denique concoctu sit difficile nocebit.

Praeparata ex hydrargyro adjutura an laesura sint, anceps haereo. Illud convenit, non judicandum esse, eadem profectura, eo quod jecore duro aegrotanti succurrunt: id enim vitium Scirrho longe distat.

Quidam carbonate ferri, tartrate ferri et potassae et arsenite potassae veluti remediis vi propriâ instructis, in Scirrhum pylori et aliarum partium usi sunt; quae tamen spem frequentius fefellisse opinor.

III. Quoniam cibi ingesti non nisi pauxillum pylorum transgreditur; quo minus infelix inediâ confectus pereat, alendus erit, lacte et jusculis opimis per alvum quotidie infusis. Vinum rubrum Lusitanicum quoque concedi debet, viribus perquam lapsis. Quinetiam carcinomate jam torquente, opio,

praesertim innitendum, quo dolorem leniamus.

Curatio Scirrhi cardiae vel intestino crasso infesti, ex jam dictis facile patebit: neque angusti limites quibus opuscula hujusmodi continere solent, consiliumve initum sermonem huc attinentem produci sinunt aut desiderant.

FINIS.